

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

12.9.2011

B7-0491/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Näljahäda Ida-Aafrikas

**Véronique De Keyser, Ana Gomes, Michael Cashman, Udo Bullmann,
Arlene McCarthy, Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Harlem Désir,
Vincent Peillon, Corina Crețu, Pino Arlacchi**
fraktsiooni S&D nimel

RE\877113ET.doc

PE472.672v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon näljahäda kohta Ida-Aafrikas

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Aafrika Sarve piirkonna kohta,
 - võttes arvesse kõrge esindaja Catherine Ashton 24. augusti 2011. aasta avaldust ELi reageeringu kohta näljahädale Aafrika Sarve piirkonnas,
 - võttes arvesse 25. augustil 2011 Addis Abebas toimunud rahastajate konverentsi tulemusi,
 - võttes arvesse ÜRO aastatuhande arengueesmärke,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni toiduainete hinnatõusu kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et viimase 60 aasta rängimas näljahädas, mis ÜRO hinnangul on Aafrika Sarve piirkonnas veelgi laienemas, on hukkunud kümneid tuhandeid inimesi, nälg ähvardab 750 000 inimest ning 12 miljonit inimest Somaalias, Etioopias, Kenyas ja Djiboutis vajavad hädasti toiduabi;
- B. arvestades, et näljahäda on veelgi teravdanud muuhulgas relvakonfliktid, ressursinappus, kliimamuutus, rahvaarvu kiire kasv, infrastruktuuride puudumine, moonutatud kaubandusstruktuur ja põhitarbekaupade kõrged hinnad;
- C. arvestades, et kõige raskemas olukorras on Somaalia, kus üle poole rahvastikust sõltub toiduabist, riigi lõuna- ja keskosas ulatub laste alatoitus 58%-ni ja 1,4 miljonit inimest on olnud sunnitud kodudest lahkuma;
- D. arvestades, et Somaalia humanitaarolukorda halvendab jätkuv konflikt mässuliste ja valitsusvägede vahel; arvestades, et sissirühmitus al-Shabab hoiab oma kontrolli all paljusid piirkondi, kus näljahäda on välja kuulutatud, ning on sundinud mitmeid lääneriikide abiagentuure piirkonnast lahkuma, mis abi kohaletoimetamist tõsiselt takistab;
- E. arvestades, et üle 860 000 inimese on julgeoleku, toidu ja vee otsinguil põgenenud Somaaliast naaberriikidesse, eelkõige Kenyasse ja Etioopiasse, ning Dadaabi laagrisse Kenyas on kogunenud üle 420 000 inimese;
- F. arvestades, et 80% põgenikest on naised ja lapsed, kellest paljud kogevad teel või

põgenikelaagrites seksuaalset vägivalda ja hirmutamist;

- G. arvestades, et avaliku korra puudumine ja vägivaldsed konfliktid piirkonnas on pärssinud pikaajalisi investeerimis- ja arenguprogramme ning ühtlasi viinud piraatluse sagenemisele India ookeanis, takistades piirkonda ja sealt välja suunduvaid tarneid;
 - H. arvestades, et EL on lubanud anda 2011. aasta jooksul 158 miljoni euro ulatuses humanitaarabi, millele lisandub 440 miljonit eurot liikmesriikidelt ning üle 680 miljoni euro, mis on mõeldud piirkonna pikaajaliseks abistamiseks põllumajanduse, maapiirkondade arengu ja toiduga kindlustatuse vallas kuni 2013. aastani;
 - I. arvestades, et Aafrika Liidu juhid on lubanud humanitaaroperatsiooni toetada rohkem kui 350 miljoni USA dollariga;
 - J. arvestades, et Aafrika Sarve piirkonnas suurenev maa erastamine (peamiselt välisinvestorite poolt) on sealset habrast põllumajandus- ja toidusüsteemi veelgi nõrgestanud, lubatud kasu uute töökohtade, toiduvarude suurenemise ja majandusarengu näol on aga jäänud tulemata;
 - K. arvestades, et kliimamuutus on oluliselt mõjutanud piirkonna teraviljasaaki, mis koos ülemaailmse majanduslanguse ning kasvavate toidu- ja kütusehindadega on pidurdanud vaesuse vähendamist ning aastatuhande arengueesmärkide täitmist;
 - L. arvestades, et Maailmapanga 2011. aasta augusti toiduhindade aruande (Food Price Watch) kohaselt seavad kõrged ja kõikuvad toiduhinnad arengumaade vaeseima elanikkonna ohtu ning see suurendab hädaolukorda Aafrika Sarve piirkonnas, kusjuures maailma toiduhindade kasvu põhiteguriks on aina suurem hulk toidu- ja põllumajanduskaupade turul põhinevaid likviidseid finantsvahendeid;
 - M. arvestades, et toidu- ja põllumajanduskaupade turul põhinevad tuletisinstrumendid on muutunud väga populaarseks ja kogu maailma investoritele kergesti ligipääsetavaks ning need ei ole enam professionaalsete investorite niši-instrumendid ega hetketurul osalejate riskimaandusvahendid;
 - N. arvestades, et nende instrumentide suurenenud likviidsus ja juurdepääsetavus on seotud aluseks olevate hetketurgude kõrgete hindade ja suure hinnakõikumisega, ning arvestades, et reguleerijatel on raskem neist turgudest täielikku ülevaadet saada, sest valdav osa kõnealustest tehingutest toimub börsiväliselt;
 - O. arvestades, et kirjeldatud probleeme on võimalik lahendada suurema läbipaistvuse ja meetmete abil, millega tagatakse, et toidu ja põllumajanduskaupade turgudele pääsevad ainult need turuosalised, kellel on tõeline vajadus riske maandada;
1. väljendab sügavat kurbust piirkonda tabanud inimkaotuste ja kannatuste pärast; nõuab ELi abi suuremat koondamist piirkondadesse, kus näljahäda on kõige suurem, et kindlustada kõige nõrgematele toiduabi, tervishoid, puhas vesi ja sanitaarvahendid;
 2. palub kõiki piirkonna võime ja rühmitusi võimaldada humanitaarabiorganisatsioonidel takistamatult hädasolijateni jõuda, kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõiguse ja

inimõigustega;

3. nõuab, et kõik osalised viivitamatult lõpetaksid kuritarvitused tsiviilisikute, eelkõige naiste ja laste suhtes, võtaksid süüdlased vastutusele ning kindlustaksid abi kättesaadavuse ja kõigi konfliktide ning põua eest põgenevate inimeste vaba liikumise; tuletab kõigile piirkonna riikidele meelde rahvusvahelises õiguses sätestatud kohustust põgenikke aidata ja kaitsta;
4. palub komisjonil kiiresti parandada üleminekut ELi humanitaarabi ja arenguabi vahel, sest põuakriis Aafrika Sarve piirkonnas näitab selgesti, et aastatepikkust hädaabi ei ole tulemuslikult täiendatud pikaajalise arengupoliitikaga; palub komisjonil ja ELi liikmesriikidel toetada Ida-Aafrika riikide projekte ennetusvõime suurendamiseks ning varajase hoiatamise süsteemide loomiseks näljahäda ja põua puhuks;
5. peab kahetsusväärseks, et rahvusvaheline üldsus on nii aeglaselt reageerinud, arvestades sellega, et esimesed põuahoiatused anti piirkonnas juba 2010. aasta detsembris ning varasem tegutsemine oleks aidanud praegust katastroofi leevendada;
6. nõuab humanitaarabiagentuuride koostöö parandamist ning konfliktipiirkondades juba tegutsevate kogenud organisatsioonide, samuti kohalike kogukondade juhtide laiemat kaasamist;
7. tunneb heameelt Aafrika Liidu võetud kohustuste üle humanitaarabioperatsioonis osalemiseks, kaasa arvatud AMISOMi rahukaitsemissioon, kahetseb aga, et lubatud 20 000 Aafrika Liidu rahukaitsjast on seni Somaaliasse jõudnud vaid 9000;
8. rõõmustab ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustuste üle; tuletab siiski meelde, et ÜRO hädaabiüleskutse kohaselt vajatavast summast puudub ikka veel miljard USA dollarit; nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus täidaks oma kohustused ja tegutseks nii kiiresti kui võimalik;
9. nõuab, et senisest suurem osa ELi ametlikust arenguabist suunataks põllumajandustootmisse ning arenguriikide karjakasvatajate toetuseks, et toiduga kindlustatust suurendada; sellega seoses nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid ja rahvusvaheline üldsus täidaksid 2009. aastal L'Aquila tippkohtumisel võetud kohustuse toetada põllumajanduse arengut 22 miljardi USA dollariga, millest on seni üle kantud ainult viiendik;
10. nõuab, et toidu- ja põllumajanduskaupade turul spekulierivad finantsinstitutsioonid loobuksid spekulierimisest, mis suurendab hindu ja muudab need kõikuvaks, ning seaksid Aafrika Sarve piirkonna ja kõigi arengumaade vaesuse ja inimkannatuste vähendamise toiduhindadega spekulierimisest saadavast tulust kõrgemale;
11. nõuab tungivalt, et nimetatud institutsioonid võtaksid oma sotsiaalset vastutust tõsiselt ning kehtestaksid sise-eeskirjad, millega kindlustataks, et nende tegevus toidu- ja põllumajanduskaupade turul piirdub riskimaandamist vajavate reaalmajanduse ettevõtete teenindamisega;
12. kutsub G20 rühmitust tõhusamalt töötama selle nimel, et kokku leppida ülemaailmses

reguleerimises, mille abil välditaks kuritarvituslikku spekulatsioonide ning kooskõlastatavate ennetusmehhanismide loomist ülemaailmsete toiduhindade liigse kõikumise vastu; rõhutab, et G20 peab kaasama ka rühmitusse mittekuuluvad riigid, et tagada ülemaailmne lähenemine;

13. palub Euroopa Komisjonil esitada ettepanekud finantsinstrumentide turgude direktiivi ja turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi muutmiseks, et ennetada kuritarvituslikku spekulatsioonide ning kindlustada, et toidukaupade tuletisinstrumentidega kauplemine piirduks turuosalistega, kellel on tõeline reaalmajanduslik riskimaandamise vajadus;
14. rõhutab, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (ESMA) peab olema kaubaturu järelevalves juhtroll; kinnitab, et ESMA peaks olema reguleerimisvahendite kohaldamisel eriti hoolikas, et ennetada manipuleerimist ning kuritarvitusi toidu- ja põllumajanduskaupade turul;
15. kutsub komisjoni üles ajakohastama oma maapoliitika suuniseid seoses maade hõivamisega, et tagada ühtlustamine maailma toiduga kindlustamise komitee (CFS) vabatahtlike suunistega maa, kalavete ja metsade vastutustundliku majandamise kohta ning omistada sellele suuremat tähtsust arengukoostööprogrammide ja kaubanduspoliitika kaudu ja osalemisega mitmepoolsetes finantsinstitutsioonides, nagu Maailmapank ja IMF;
16. palub komisjonil esitada meetmed, kuidas parandada aruandlust ja järelevalvet ulatusliku maa kokkuostmise üle, milles osalevad Euroopa investorid, ning toetada arenguriike investeerimist puudutavate otsuste tegemisel, tugevdades samal ajal inimõiguste (näiteks õigus toidule) rolli investeerimist käsitlevates rahvusvahelistes õigusaktides;
17. nõuab olulisi pingutusi, et kliimamuutusega kohanemist ELi arengupoliitikas paremini arvesse võtta; nõuab, et EL niisugust rahastamist märgatavalt suurendaks ning tagaks, et see oleks ametliku arenguabi täienduseks; ühtlasi palub ELil ilmutada eesisesval COP 17 kohtumisel algatuslikkust kliimaga kohanemise poliitika paremal rakendamisel ning tugevdada säästva arengupoliitika rahvusvahelist juhtimist;
18. väljendab muret seoses hiljutiste teadete ja ametliku arengupoliitika kuritarvitamisest poliitilisteks surveavaldusteks Etioopias; kutsub ELi ja liikmesriike tagama, et abi kasutataks rangelt ainult vaesuse leevendamiseks ning seda tehtaks aruandekohustuslikult ja läbipaistvalt, kasutades täielikult ära Cotonou lepingu inimõigusi käsitlevaid punkte;
19. palub komisjonil karjakaasvatajad paremini ELi arengupoliitikasse kaasata; on veendunud, et karjakaasvatajate ja nende eluviisi kaitseks kogu piirkonnas on tungivalt vaja dialoogi kohalike võimudega;
20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ÜRO Julgeolekunõukogule ja peasekretärile, Aafrika Liidu institutsioonidele, IGADI riikide valitsustele ja parlamentidele, Üleaaafrikalisele Parlamendile, AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele, G20 eesistujale ning ELi liikmesriikide valitsustele.